

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΘΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ, ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

Παναγιώτης Κ. Προέδρου

Τα έγγραφα, πάνω στα οποία στηρίχθηκε η ολοκλήρωση αυτής της εργασίας, προέρχονται από το αρχείο του μακαρίτη θείου μου Κώστα Τζιάτα, γραμματέα της κοινότητας Θεολόγου επί σειρά δεκαετιών, στη μνήμη του οποίου και αφιερώνω τη μελέτη αυτή. Αποτελούνται από επτά σελίδες και είναι όλα αντίγραφα. Τα πρωτότυπα πρέπει ν' αναζητηθούν στο αρχείο της Κοινότητας, εφόσον δεν έχουν απομακρυνθεί ή καταστραφεί.

Τα δύο τηλεγραφήματα που περιέχονται στην πρώτη σελίδα ήταν αυτά που με συνήρπασαν, διέγειραν όλο το συναισθηματικό μου κόσμο και έδωσαν σε μένα το έναυσμα για τη συγγραφή αυτής της εισήγησης, μολονότι δεν έχω καμιά άμεση επαγγελματική σύνδεση με την ιστορική έρευνα.

Ιστορικά τοποθετούμαστε στις αρχές του 1914, παραμονές της έκρηξης του Α' Παγκοσμίου πολέμου. Στα εθνικά μας θέματα το «Βορειοηπειρωτικό ζήτημα» βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Στις 17 Φεβρουαρίου του 1914 η επαναστατική συνέλευση στο Αργυρόκαστρο ανακήρυξε αυτόνομη πολιτεία τη Βόρειο Ήπειρο, ενέργεια που στρεφόταν κατά της απόφασης των Μεγάλων Δυνάμεων για ενσωμάτωσή τους στη νεοσυσταθείσα Αλβανία.

Οι σχέσεις της Ελλάδας και της χαμένης από τους βαλκανικούς πολέμους Τουρκίας έχουν ενταθεί. Η Τουρκία έχει προκαλέσει ζήτημα για τη Λέσβο και Χίο, ισχυριζόμενη ότι τα δύο νησιά θ' αποτελούσαν ελληνικό ορμητήριο εναντίον της Μ. Ασίας, αν η Ελλάδα ήθελε να διεξάγει πόλεμο κατ' αυτής. Η ίδια η Τουρκία άρχισε να εξοπλίζει το στόλο της. Μ' όλα αυτά τα γεγονότα να διαδραματίζονται στις νεοαπελευθερωθείσες περιοχές, αυτονόητο είναι η στρατιωτική μηχανή της Ελλάδας να βρίσκεται σε πλήρη εγρήγορση.

Η Θάσος μετά την απελευθέρωσή της από την τουρκική κυριαρχία, τον Οκτώβριο του 1912, αποτελεί τμήμα του ελεύθερου ελληνικού έθνους και οι Θάσιοι εναγωνίως συμμερίζονται την τύχη της πατρίδας τους. Με δύο τηλεγραφήματα, το πρώτο προς το υπουργείο Στρατιωτικών και το δεύτερο προς

το βασιλιά Κωνσταντίνο, στις 14 Φεβρουαρίου 1914, εκφράζουν τον απαράμιλλο πατριωτισμό τους και εκδηλώνουν τη βαθύτατη εθνική συνείδησή τους. Τα δύο τηλεγραφήματα που υπογράφονται από το δήμαρχο και τους αντιπροσώπους της Θάσου έχουν ως εξής:

Τηλεγράφημα

Προς το Υπουργείον Στρατιωτικών

Αθήνας

Μη ληφθείς εισέτι απαντήσεώς σας εις το υπό ημερομηνίαν 2 Φεβρουαρίου ε.ε. και αριθ. 11 τηλεγράφημά μας, αντιπρόσωποι Θάσου συνελθόντες εν πρωτενούση ανέθεσάν με όπως και πάλιν ζητήσω πληροφορίας αναφορικής της μη στρατολογίας Θασίων και αναμένουσι ενταύθα εναγωνίως απάντησίν σας προς καθυσύχασιν αδημονούντος λαού.

Εν Λιμένι 14 Φεβρουαρίου 1914

Ο δήμαρχος και οι αντιπρόσωποι Θασίων

Α' Μεγαλειότητα Βασιλέα Κωνσταντίνον ΙΒ'

Αθήνας

Κατάπληκτος λαός Θάσου επληροφορήθη εξαίρεσιν στρατολογίας αντικειμένης εθνικά αισθήματα και έσπευσε διά του δημάρχου της νήσου να ζητήση επανειλημμένως καθησυχαστικής πληροφορίας αναφορικής ζητημάτων τούτου.

Επειδή μέχρι τούδε ουδεμία εδόθη αυτώ απάντησις, παρακαλούμεν θερμώς και βαθυσεβάστως Υμετ. Μεγαλειότητα όπως ευδοκήση και διατάξη αρμοδίωνς ίνα δώσωσιν αναγκαίας οδηγίας και καθησυχάση ούτως ο δικαίως ανησυχήσας και αδημονών Θασιακός λαός.

Εν Λιμένι 14 Φεβρουαρίου 1914

Ο δήμαρχος Γ. Θωμαΐδης

Οι αντιπρόσωποι Θάσου

Οι Θάσιοι για λόγους άγνωστους έχουν εξαιρεθεί από την κατάταξη στον ελληνικό στρατό. Η αντίδρασή τους είναι άμεση. Το θεωρούν ότι αντίκειται στα εθνικά τους αισθήματα και διά μέσου του δημάρχου της νήσου, που εκπροσωπούσε και τότε τον ύψιστο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, ζητούν κατ' επανάληψη να πληροφορηθούν τους λόγους της εξαίρεσής των. Απευθύνονται προς το υπουργείο Εσωτερικών, παράλληλα όμως ζητούν και τη μεσολάβηση του βασιλιά Κωνσταντίνου για ν' αποτραπεί η απαράδεκτη γι' αυτούς απόφαση. Ο Θασιακός λαός αδημονεί και ζητεί καθησυχαστικές πληροφορίες.

Ας αναλογισθούμε εδώ το μεγαλείο αυτών των ανθρώπων που αριθμούν ζωή ελεύθερων πολιτών μόλις ενάμισυ χρόνο. Ο απέραντος αυτός πατριωτι-

σμός τους δεν μπορούσε να ήταν δημιούργημα ολίγων μηνών, αλλά βαθιά ριζωμένος μέσα τους να μεταφέρεται από γενιά σε γενιά από τα βάρη των παρελθόντων αιώνων.

Τελικά οι Θάσιοι πετυχαίνουν τους σκοπούς των. Η διαταγή για στρατολόγηση έχει φθάσει και μάλιστα σε διάστημα ολίγων ημερών, όπως φαίνεται από τις ενέργειες των προεστών του Θεολόγου στα δύο επόμενα έγγραφα. Το πρώτο από αυτά απευθύνεται προς τον έπαρχον της Θάσου με ημερομηνία 5 Μαρτίου 1914 και αναφέρει τα εξής:

Προς τον κύριον έπαρχον Θάσου

Εις Λιμένα

Συμφώνως την υπ' αριθ. 215 διαταγής υμών λαμβάνομεν την τιμήν να γνωρίσωμεν υμίν ότι αποστέλλετε ο εκ των δημογερόντων κος Γεώργιος Παρασχούδης μετά των ενταύθα ευρισκομένων στρατευσίμων όπως παρουσιάση αυτούς ένθα ανήκωσιν ή εις το Στρατολογικόν Συμβούλιον· τινές εκ των στρατευσίμων ευρίσκονται εν Καβάλα εργαζόμενοι εις τα καπνά, τους οποίους κατωτέρω σας γνωστοποιούμε ονομαστικώς· αγνοούμε όμως εις ποία καπνεργοστάσια εργάζονται.

Στρατεύσιμοι συνοδευόμενοι υπό του δημογέροντος Γεωργίου Παρασχούδη.

Εν Θεολόγω τη 5η Μαρτίου 1914.

Ακολουθούν τα ονόματα 36 στρατευσίμων.

Μετά την υπ' αριθ. 215 διαταγή του επάρχου, προφανώς συνέχεια διαταγής του υπουργείου Στρατιωτικών, ο δημογέροντας Γεώργιος Παρασχούδης αποστέλλεται μετά των στρατευσίμων στο Λιμένα για να παρουσιάσει αυτούς στο Στρατιωτικό Συμβούλιο. Σημειώνεται ότι ορισμένοι απ' αυτούς εργάζονται στα καπνά, εννοώντας τα εργοστάσια επεξεργασίας καπνού στην Καβάλα, και δεν παρίστανται. Μια υποσημείωση στο ίδιο χειρόγραφο, προφανώς εκ των υστέρων, δηλώνει ότι η Στρατιωτική Επιτροπή δε δέχθηκε κανένα από τους ανωτέρω για εξέταση, επειδή όλοι οι υποψήφιοι ήταν κάτω των 18 χρόνων.

Διαφωτιστικό είναι και ένα άλλο δισέλιδο έγγραφο, που στέλνουν στις 8-3-1914 οι προεστοί του Θεολόγου στο δήμαρχο Θάσου Γεώργιο Θωμαΐδη. Από το παραπάνω έγγραφο πληροφορούμαστε ότι η Στρατιωτική Επιτροπή θα βρισκόταν στο Λιμένα μέχρι την ερχόμενη Δευτέρα 10 Μαρτίου και ότι όσοι στρατεύσιμοι δηλώθηκαν από την Επιτροπή στον αντιπρόσωπο του χωριού θα στέλνονταν στο Λιμένα για ιατρική εξέταση (ή επιθεώρηση, όπως αναφέρεται). Οι στρατεύσιμοι αυτοί θα πήγαιναν στην πρωτεύουσα του νησιού την άλλη μέρα (Κυριακή), βάσει του ιδιαιτέρου καταλόγου, για να τους

παρουσιάσει ο δήμαρχος στη Στρατιωτική Επιτροπή. Παρακαλούνταν ακόμα ο δήμαρχος Θάσου να στείλει τον ειδικό γενικό κατάλογο απογραφής του Θεολόγου, διότι επικρατούσε μεγάλη σύγχυση για την εξακρίβωση της ηλικίας των στρατευσίμων, καθόσον διαθέσιμος ήταν μόνο ο κατάλογος για τους εκλεκτορες από τα χρόνια της Τουρκίας. Στο τέλος του εγγράφου παρατίθενται εννέα ονοματεπώνυμα με τα πατρώνυμα των στρατευσίμων που αποστέλλονταν στο Λιμένα. Κανένας απ' αυτούς δεν αναφερόταν στον προηγούμενο κατάλογο. Στη συνέχεια ενημερώνεται ο δήμαρχος ότι ειδοποιήθηκαν οι στρατεύσιμοι που εργάζονταν στα καπνά της Καβάλας, μέσω των γονιών τους, να παρουσιασθούν στο «εν Καβάλα Στρατολογικό Γραφείο», για να καταταχθούν ως κληρωτοί. Αναφέρονται τα ονόματα 11 στρατευσίμων. Ταυτόχρονα ενημερώνονται και οι γονείς των παιδιών που εργάζονταν στην Αμερική ή σε άλλα μέρη της Ελλάδας, δέκα συνολικά, να ειδοποιήσουν τα παιδιά τους ότι καλούνται προς κατάταξη στον στρατό. Το αυθεντικό κείμενο του εγγράφου αυτού έχει ως εξής:

*Προς τον κύριον Γεώργιον Θωμαΐδην δήμαρχον Θάσου
Εις Λιμένα*

Ο απεσταλμένος μας Γεώργιος Παρασκούδης αφιχθείς αντόθι μετά των στρατευσίμων, εκτελέσας πλήρως την αποστολήν, αναχωρήσας απ' αντόθι. Η Στρατιωτική Επιτροπή παρήγγειλεν αυτόν ίνα, οπόταν θα σταλή διαταγή εις τον Σταθμάρχην, να είναι έτοιμοι οι στρατεύσιμοι και όπον διαταχθώσιν να μεταβαίνωσιν αμέσως εκεί.

Σήμερον όμως ο Γεωργάκης Χρηστίδης μας λέγει προφορικώς ότι η Επιτροπή στρατευσίμων θα σταθή εις Λιμένα μέχρι προσεχούς Δευτέρας και όσους στρατευσίμους μας εδήλωσεν η Επιτροπή εις τον αντιπρόσωπόν μας να τους στείλωμεν εις Λιμένα, ίνα γίνη η ιατρική επιθεώρησις, τους οποίους και αποστέλλομεν αύριον, ημέραν Κυριακήν, εις τας 9 τρέχοντος μηνός Μαρτίου και συμφώνως του ιδιαίτερου καταλόγου οι παρευρεθέντες στρατεύσιμοι έρχονται αυτού, τους οποίους υμείς θα παρουσιάσητε εις την Επιτροπήν.

Και αύθις θα σας παρακαλέσωμεν όπως ειδοποιήσητε τον Μενέλαον να μας στείλη τον ειδικόν μας γενικόν κατάλογον της απογραφής Θεολόγου, διότι ευρισκόμεθα εν μεγάλη συγχύσει και ουδέποτε θα ημπορέσωμεν να εξακριβώσωμεν ηλικίας διά στρατολογίαν, διότι ημείς έχομεν τους επί Τουρκίας καταλόγους διά εκλέκτορας και εάν απωλέσθη ο γενικός κατάλογος της απογραφής, θα σας παρακαλέσωμεν να υποχρεώσητε άνθρωπον κατάλληλον να αντιγράφη όλον τον γενικόν κατάλογον της Κυβερνήσεως, τον ανήκοντα εις ημάς, ημείς δε θα υποχρεούμεθα εις την αμοιβήν γραφικής εργασίας εις 20 είκοσι δραχμάς, ώστε να δυνάμεθα ν' ανταποκριθώμεν εις τας διατάξεις της

Σεβ. Διοικήσεως. Διατελώμεν μεθ' υπολήψεως. Εν 'Ανω Θεολόγω τη 8 Μαρτίου 1914.

Σήμερον εις τας 9 τρέχοντος Μαρτίου απεστάλησαν εις Λιμένα οι εκ τον χωρίου μας στρατεύσιμοι όπως γίνη ιατρική επιθεώρησις.

Κοντός Κωνσταντίνος του Δημητρίου
Χριστοδούλου Χριστόδουλος του Σωτηρίου
Στάμον Κωνσταντίνος του Δημητρίου
Δαλγιαννάκης Νικόλαος του Γεωργίου
Καπνιός Λουρέντζος του Γεωργίου
Πάγκαλος Δημήτριος του Παναγιώτη
Λιάπης Μανώλης του Ιωάννου
Βαρούτης Κωνσταντίνος του Παπαγιάννη
Τζίμας Δημήτριος του Γεωργίου

Σήμερον θην του τρέχοντος μηνός Μαρτίου ειδοποιήθηκαν οι γονείς των εις Καβάλα εργαζομένων εις τα καπνά στρατευσίμων όπως οι στρατεύσιμοι σπεύσουν να παρουσιασθώσιν αμέσως εις το εν Καβάλα Στρατολογικόν Γραφείον και καταταχθώσιν ως κληρωτοί.

Κατζώνης Κυπάρισσος του Κωνσταντίνου
Κρήτος Βασίλειος του Νικολάου
Νάσκος Δημήτριος του Αθανασίου
Πεπενέρος Ιωάννης του Στεργίου
Στανρόπουλος Στέργιος του Στανροπούλου
Ζαρακούλιας Δούκας του Γεωργίου
Δόμβρον Ιωάννης του Δούκα
Κρίτος Βασίλειος του Ιωάννου
Ντούπτας Βασίλειος του Γεωργίου
Βασιλούδης Δημήτριος του Βασιλείου
Κουτοριώτης Νικόλαος του Σωτηρίου

Σήμερον θην Μαρτίου ειδοποιούνται οι ενταύθα γονείς, ίνα ειδοποιήσουν τους εν Αμερική εργαζομένους υιούς των, καθότι καλούνται στρατεύσιμοι υπό τας στρατιωτικές Αρχάς.

Καφαντάρης Ιωάννης του Δημητρίου
Λαντίτζος Κωνσταντίνος του Ιωάννου
Μαραγιάννης Ιωάννης του Κωνσταντίνου
Ζωγράφος Νικόλαος του Βασιλείου
Ματεμλής Γεώργιος του Δημητρίου
Χ' Σταματίου Ιωάννης του Γιαξή

Χαντζούδης Δημήτριος του Ιωάννου
 Χαραλαμπίδης Βασίλειος του Χαραλάμπους *Εν Στρώμνιτσα, άγνωστος η
 σύστασίς του*
 Μαραγιάννης Ιωάννης του Γεωργίου *Εν Κρήτη*
 Ψαρογιάννης Δημήτριος του Ιωάννου *Εν Ραχώνι, εστάλη επιστολή
 εν Ραχώνι Προεστώτα.*

Εάν τελικά οι υποψήφιοι στρατεύσιμοι, που διέμειναν στο Θεολόγο, μετέβησαν στο Λιμένα για ιατρική εξέταση, δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί, καθόσον μια άλλη επιστολή προς το 7ο σύνταγμα του Στρατιωτικού Γραφείου Καβάλας, μια εβδομάδα αργότερα, στις 15 Μαρτίου 1914, ακυρώνει την προηγούμενη. Κατ' αυτή, σύμφωνα με τηλεφωνική ειδοποίηση του επάρχου του Λιμένα προς το σταθμάρχη του Θεολόγου, αποστέλλονται στην Καβάλα προς επιθεώρηση όλοι οι προηγούμενοι στρατεύσιμοι που αναφέρονται στους τρεις ξεχωριστούς καταλόγους. Το αυθεντικό κείμενο της επιστολής έχει ως εξής:

*Προς έβδομον σύνταγμα του Στρατιωτικού Γραφείου Καβάλας
 Εις Καβάλαν*

Συμφώνως της τηλεφωνικής ειδήσεως του επάρχου Λιμένος προς τον ενταύθα σταθμάρχη αποστέλλομεν αντόθι τους εκ του χωριού μας Άνω Θεολόγου στρατεύσιμους προς επιθεώρησιν ιατρικής επισκέψεως και κατατάξεως αυτών.

Ακολουθεί ο κατάλογος όλων των ονομάτων που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη επιστολή.

Αλλά η στρατολόγηση δεν περιορίζεται μόνο στους άρρενες Θάσου, επεκτείνεται και στα κτήνη της Θάσου. Απαντώντας με επιστολή στην υπ' αριθ. 245 τηλεφωνική διαταγή του επάρχου της Θάσου προς το σταθμάρχη του Θεολόγου για την κάθοδο όλων των κτηνών στα Λιμενάρια οι προεστοί του Θεολόγου ζητούν η επιθεώρηση να λάβει χώρα στο Θεολόγο, λόγω της μακράς απόστασης τεσσάρων περίπου ωρών από τα Λιμενάρια και λόγω της αγριότητας των δαμάλων και μόσχων.

Προς τον κύριον έπαρχον Θάσου

Ελήφθη η υπ' αριθ. 245 τηλεφωνική διαταγή υμών παρά του ενταύθα σταθμάρχου όπως την 11ην προσεχούς Απριλίου κατέλθουν εις Λιμενάρια οι ιδιοκτήται μετά των κτηνών των προς επιθεώρησιν. Αλλ' επειδή τα κτήνη ημών εισίν αρκετά, μετά μεγάλης δυσκολίας θα κατορθώσωμεν να μεταφέρωμεν αυτά εις Λιμενάρια, τας δαμάλεις και μόσχους ένεκα είναι αδάμαστα, μάλλον άγρια, ως και η απόστασις διά να κατέλθουν εις Λιμενάρια είναι μα-

κράν τεσσάρων ωρών. Διά ταύτα παρακαλούμεν όπως έλθη ενταύθα η Επιτροπή και κάμη την απαιτούμενη επιθεώρησιν, όπου υπάρχει και μέρος ευρύχωρον.

Εν Θεολόγω Θάσου τη 29η Μαρτίου 1914

Ευπειθέστατα

Η επιθυμία των Θασίων για ευρεία στρατολόγησιν επισφραγίζεται με την ακόλουθη ειδοποίηση του υποδιοικητή Θάσου στις 26 Απριλίου 1914:

«Καλούνται όπως προσέλθωσι υπό τα όπλα οι γεννηθέντες κατά τα έτη 1890 και 1891, παρουσιασθώσι δε από της 25ης Απριλίου μέχρι της 5ης Μαΐου εις το 7ον Στρατολογικόν Γραφείο Καβάλας».

Ο Υποδιοικητής Θάσου

Χωρίον 'Ανω Θεολόγου

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΔΙΑΜΟΝΗ
Οικονόμου Ιωάννης	Σωτηρίου	κτηματίας	Θεολόγος
Χριστοδούλου Κωνσταντίνος	Γεωργίου	εργάτης	»
Μαστοροκωσταντής Ιωάννης	Βασιλείου	υπάλληλος	»
Λαφαζάνης Νικόλαος	Γρηγορίου	υπάλληλος	Εν Αμερική
Καρκαλέμης Δημήτριος	Ιωάννου	»	»
Στάμος Ιωάννης	Δημητρίου	»	»
Ζωντανός Γεώργιος	Δημητρίου	»	»
Μπίνος Νικόλαος	Σωτηρίου	»	Εν Αφρική
Πιστέλας Κωνσταντίνος	Παναγιώτη	καπνεργάτης	Καβάλα
Θεοδωρής Κωνσταντίνος	Ιωάννου	»	»
Τζίμας Βασίλειος	Δημητρίου	»	»
Ψαλίδας Γεώργιος	Δημητρίου	στρατιώτης	αναχωρήσας δι' Αλεξάνδρειαν

Ο Υποδιοικητής Θάσου

1914 Απριλίου 26η

Στον κατάλογο αυτό, εκτός από τα ονόματα, αναφέρεται και το επάγγελμα και ο τόπος διαμονής του κάθε στρατευσίμου. Η ιδιαιτερότητα στην περιγραφή του επαγγέλματος έγκειται στο ότι οι διαμένοντες στη Θάσο ή Καβάλα χαρακτηρίζονται ως εργάτες ή κτηματίες, ενώ οι μετανάστες στην Αμερική και Αφρική ως υπάλληλοι. Οι μετανάστες της εποχής εκείνης προφανώς απελάμβαναν υψηλότερης κοινωνικής αναγνώρισης.

Η απαντητική επιστολή προς τον έπαρχο Θάσου έχει ως ακολούθως:

*Προς τον κύριον Υποδιοικητήν Θάσου
Εις Λιμένα*

Απαντώντες εις την υπ' αριθ. 372 και 26ην του τρέχοντος μηνός Απριλίου ε.ε. διαταγήν σας ότι ειδοποιήσαμεν τους εν τω χωρίω μας εφένδρους τους γεννηθέντας κατά τα έτη 1890 και 1891 και όσοι ευρίσκοντο εν τω χωρίω μας ανεχώρησαν χθες το παρελθόν Σάββατον εις τα 26 τρέχοντος μηνός Απριλίου ίνα παρουσιασθώσω εις το έβδομον Στρατολογικόν Γραφείον Καβάλας· περί δέ τους απουσιάζοντας ειδοποιήσαμεν τους γονείς των ίνα δι' επιστολής των ειδοποιήσουν τους υιούς των ότι προσκαλούνται να προσέλθωσω εις τα γραφεία του 7ου Στρατολογικού τμήματος αφεύκτως την 1ην και 2αν του μηνός Μαΐου του προσεχούς προς κατάταξιν, άλλως θα υποστώσω τας υπό του νόμου οριζομένας συνεπείας.

Οι ενταύθα και εν Καβάλα ευρισκόμενοι καπνεργάται επαρουσιάσθησαν εις το 7ον Στρατ. Γραφείον Καβάλας και κατετάχθησαν όπου δει.

Απριλίου 29 1914

Οι Αρχές του χωριού πληροφορούσαν τον υποδιοικητή Θάσου ότι όλοι οι στρατεύσιμοι, που γεννήθηκαν κατά τα έτη 1890 και 1891 και βρίσκονταν στο Θεολόγο, ειδοποιήθηκαν και αναχώρησαν για Καβάλα στις 26-4-1914. Όσοι όμως απουσίαζαν, ενημερώθηκαν οι γονείς τους για να τους ειδοποιήσουν ότι έπρεπε να παρουσιαστούν για κατάταξιν στα γραφεία του 7ου Στρατολογικού Γραφείου την 1η και 2α Μαΐου 1914 προκειμένου ν' αποφύγουν τις συνέπειες. Ενημέρωναν ακόμα τον υποδιοικητή ότι κι εκείνοι οι στρατεύσιμοι που βρίσκονταν στο Θεολόγο, κι εκείνοι που εργαζόνταν στα καπνομάγαζα της Καβάλας, παρουσιάστηκαν και κατατάχτηκαν στο στρατό. Και συνεχίζοντας η επιστολή παραθέτει έναν κατάλογο με δεκαοχτώ εγγεγραμμένους, οι οποίοι, αν και γεννήθηκαν κατά τα προαναφερόμενα έτη 1890-1891, δεν περιέχονταν στην ειδοποίηση του υποδιοικητή, γιατί διέμεναν εκτός Θάσου. Ο κατάλογος αυτός, επειδή παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, γι' αυτό τον δημοσιεύουμε.

Οι κάτωθι εγγεγραμμένοι διαμένουν εις τας εξής μέρη αποστέλλεται και πιστοποιητικόν ενός εκάστου αναφέρων την διαμονήν του και το επάγγελμα εις το 7ον Στρατιωτικόν Γραφείον Καβάλας.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΔΙΑΜΟΝΗ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Γρηγορίου	Αμερική	υπάλληλος
ΧΑΝΤΖΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Ιωάννου	»	»
Χ΄ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	Γιαξή	»	»
ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Βασιλείου	»	»
ΛΑΤΙΤΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Ιωάννου	»	»
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Δημητρίου	»	»
ΜΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Κωνσταντίνου	»	»
ΜΑΡΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Δημητρίου		<i>Επί τουρκικής στρατολογίας παρέλαβον αυτόν στρατεύσιμον· μέχρι σήμερον επιστολήν δεν έλαβεν ο πατήρ του.</i>
ΝΤΑΛΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Γεωργίου		
ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ιωάννου		
ΔΑΜΠΗΡΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	Αχιλλέως		
ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ιωάννου		
ΝΑΣΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Αθανασίου		<i>Καπνεργάτης. Καβάλα. Εργάζεται εις το κατάστημα Παπαηλία.</i>
ΝΤΟΥΠΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Γεωργίου		<i>Καπνεργάτης. Καβάλα. Εργάζεται εις το κατάστημα Γρηγοριάδου.</i>
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Χαραλάμπους		<i>Εν Στρωμνίτζη. Επάγγ. διδάσκαλος. Διαμονή εις Θεσσαλονίκη. Κιλκίς.</i>
ΜΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Γεωργίου		<i>Υπηρετ. στρατιώτης. Διαμονή Κρήτη, εις Ηράκλειον. Φοιτητής.</i>
ΜΑΤΕΜΑΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Δημητρίου		<i>Προ τριετίας αναχωρήσαντος του υιού του από ενταύθα ως ναύτης εις την αλλοδαπήν μέχρι σήμερον ο πατήρ του επιστολήν δεν έλαβεν και δεν γνωρίζει πού ευρίσκειται.</i>
ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	Ιωάννη		<i>Υπηρετεί ναύτης εις το ελληνικόν θωρηκτόν Σπέτζιαι.</i>

Χρονικά όλα αυτά τα γεγονότα διαδραματίζονται δύο μόνο μήνες πριν από τα δραματικά συμβάντα του Σεράγεβου, που έδωσαν αφορμή για την έκρηξη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Μολονότι 80 χρόνια χωρίζουν την εποχή εκείνη από τη σημερινή, οι ομοιότητές τους είναι τρανταχτές. Η ιστορία και τα γεωπολιτικά δεδομένα φαίνεται να μην έχουν αλλάξει.

Η παρουσίαση όλων των ανωτέρω ιστορικών πληροφοριών, παράλληλα με τη νοερή μεταφορά μας στο κλίμα της εποχής εκείνης, μας καταδεικνύουν την υπέρτατη αγάπη των ανθρώπων εκείνων για την πατρίδα τους, με την από

τα βάθη της ψυχής τους επιθυμία να καταταγούν στον ελληνικό στρατό, σε εποχές που τα σύννεφα του πολέμου κινούνταν απειλητικά και με την υπαγωγή τους ν' αγωνισθούν για να διατηρήσουν το πολύτιμο αγαθό της λευτεριάς, που μόλις είχαν αποκτήσει, και τους καρπούς που μόλις είχαν αρχίσει ν' απολαμβάνουν.